

IZVEŠTAJ O COR-A FORUMU 2023: KOORDINACIJA IZMEĐU LOKALNOG I CENTRALNOG NIVOVA VLASTI ZA SPROVOĐENJE AGENDE 2030

Autor: INDEP

Urednik: INDEP

Program: Održivi razvoj

Publikacija: Februara 2023

Dizajn: KUKU Creative

Zhvillimi i Qëndrueshëm
Sustainable Development

Institut za razvojne politike (INDEP)

Publikacija Instituta za razvojnu politiku (INDEP) koju podržava GIZ. Sva prava su zadržana. Nijedan deo ove publikacije se ne može reprodukovati, sačuvati u sistemu za čuvanje podataka niti preneti, u bilo kom obliku ili na bilo koji način, bez prethodnog pristanka izdavača. Publikacija se može distribuirati elektronskim putem, ali samo u celostii samo u nekomercijalne svrhe.

Sadržaj ovog dokumenta, uključujući izražena mišljenja, ne odražava nužno stavove donatora, INDEP-a, njihovog osoblja, saradnika ili Borda. Ovaj rad je objavljen uz podršku Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH u ime nemačkog saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ). Sadržaj ovog dokumenta, uključujući i izražena mišljenja, ne odražavaju nužno mišljenja INDEP-ovih donatora, njihovog osoblja, saradnika ili odbora.

Sadržaj:

<i>Uvod</i>	4
<i>O projektu</i>	5
<i>Otvaranje i uvodne reči visokih političkih predstavnika</i>	6
<i>Okrugli sto „Tehnička podrška, praćenje i izveštavanje o sprovođenju ciljeva održivog razvoja na nacionalnom nivou“</i>	9
<i>Okrugli sto „Značaj i angažovanje lokalne samouprave na sprovođenju i praćenju Agende 2030. i COR-a“</i>	10
<i>Glavne preporuke</i>	13
<i>PRILOG</i>	14

Uvod

Agenda za održivi razvoj 2030. je akcioni plan za ljude, planetu i prosperitet. 17 ciljeva održivog razvoja (COR) i 169 pokazatelja ove agende bave se najvećim globalnim izazovima sa kojima se suočavamo u poslednjem milenijumu, uključujući siromaštvo, nejednakost, klimatske promene, degradaciju životne sredine, mir i pravdu. Usvajanje ove agende u državnim politikama vrši se na dobrovoljnoj osnovi, ali se očekuje da države preduzmu mere za njeno sprovođenje, uključujući izgradnju mehanizama za izveštavanje i praćenje napretka i uključivanje okvira COR-a u okvir politika na centralnom i lokalnom nivou. Skupština Republike Kosovo je 2018. godine usvojila Rezoluciju o održivom razvoju u okviru koje je osnovan Savet za održiv razvoj, kao jedno od glavnih tela za promovisanje i unapređenje ove agende. Jedan od suštinskih izazova na putu usvajanja Agende 2030. u državnim politikama je uspostavljanje nacionalnih zadataka. Postavljanje zadataka zahteva osnovne podatke o određenim pokazateljima, kako bi se napravio plan sa konkretnim koracima za ispunjavanje tih zadataka.

Da bi se postigao brži napredak ka održivoj budućnosti, potrebno je sveobuhvatno i proaktivno angažovanje važnih aktera, kao što su centralne i lokalne institucije, kao i drugih aktera iz građanskog društva, privatnog sektora i akademske zajednice. Ovako sveobuhvatan pristup društva koji se primenjuje globalno garantuje pravilno sprovođenje i praćenje agende. Uključivanje ovako važnih aktera u unapređenje Agende 2030. obezbeđuje da se popune praznine, koje su jasno uočene na nivou zemlje kada je reč o sprovođenju Agende, a takođe razotkriva naredne korake koje je potrebno hitno preduzeti. Sveobuhvatan pristup društva podrazumeva, između ostalog, stvaranje mosta saradnje između različitih zainteresovanih strana kako bi se omogućilo produktivno partnerstvo i konkretni koraci ka unapređenju Agende 2030. i ispunjavanju ciljeva održivog razvoja (COR).

Institut INDEP još od 2018. godine, dosledno radi na rešavanju izazova i problema opština, institucija na centralnom nivou, nezavisnih agencija i drugih relevantnih aktera za istinsko sprovođenje ciljeva održivog razvoja. Kao deo godišnjih aktivnosti, INDEP organizuje forume sa visokim političkim predstavnicima COR-a u cilju promovisanja primene Agende 2030, i rešavanja godišnjih izazova institucija. Forum održan ove godine se pozabavio dvema važnim temama, a ovaj izveštaj rezimira diskusije i preporuke date u okviru ovog Foruma, koji je održan u okviru projekta „SDG Bridge – Most koordinacije između lokalnog i centralnog nivoa za održiv razvoj na Kosovu“. Izveštaj otkriva svrhu i ciljeve događaja koji su povezani sa projektom, kao i preporuke koje su proizašle sa okruglih stolova, koje će poslužiti kao vodič u izradi daljih mera i

aktivnosti na centralnom i lokalnom nivou, za preduzimanje konkretnih aktivnosti, kao i korake za uspostavljanje koordinacije između institucija na lokalnom i centralnom nivou.

O projektu

Da bi se unapredila Agenda 2030. za održiv razvoj, mora postojati dosledna i sistematska komunikacija i koordinacija između institucija na lokalnom i centralnom nivou. Do sada nevidene okolnosti sa KOVIDOM-19 predstavljaju zamajac koji se može iskoristiti za dalji napredak OGD-a i uključivanje svih aktera iz zajednice, koji su dugo bili ostavljeni po strani. Glavni cilj ovog projekta je da uključi COR u okvir politika oporavka od KOVIDA-19, promovisanjem mehanizama lokalizacije, primene i praćenja na lokalnom nivou, kao i stvaranjem mosta komunikacije i podrške između politika centralnog nivoa i lokalnih inicijativa. U tom cilju, specifični ciljevi projekta su osmišljeni u nameri da prvo, pruže uvid u konkretne preporuke o svim identifikovanim prazninama u zakonodavnoj agendi i paketu za oporavak od KOVIDA-19 i da se založe za integraciju okvira održivog razvoja u date normativne akte. Zatim, projekat konkretno ima za cilj da podstakne politički dijalog između zainteresovanih strana na centralnom i lokalnom nivou za dalje napredovanje agende za održiv razvoj. Takođe, dalje širenje kapaciteta kada je reč o COR-ima, već uspostavljene mreže opštinskih službenika obučeni za lokalizaciju COR-a iz prethodnog INDEP-ovog projekta. Poseban cilj projekta je podizanje svesti javnosti o okviru održivog razvoja kreiranjem podkasta koji se emituju u 7 glavnih regiona na Kosovu i kampanju na društvenim medijima. Konačno, projekat ima za cilj vođenje i ažuriranje podacima i dodatnim vestima prve platforme za merenje pokazatelja COR-a u Opštini Glogovac.

Institut za razvojnu politiku - INDEP je kao deo projekta realizovao nekoliko aktivnosti. Primarni fokus je bio intenzivan istraživački rad, kao i zagovaranje. INDEP je kroz redovne sastanke i intervjuje sa relevantnim glavnim akterima na centralnom i lokalnom nivou, imao za cilj da ih na pravi način informiše o izazovima, potrebama i ograničenjima u njihovom svakodnevnom radu. Sve ovo je doprinelo opštem istraživačkom radu, na osnovu kojih će se postići izrada 8 relevantnih istraživačkih izveštaja. Svi ovi izveštaji će preporučiti i zagovarati uključivanje komponenti održivosti u planove i strategije centralnog i lokalnog nivoa. Shodno tome, INDEP će tokom sastanaka identifikovati teme koje će oslikavati aktuelnu temu kosovskih institucija u vezi sa Agendom 2030.

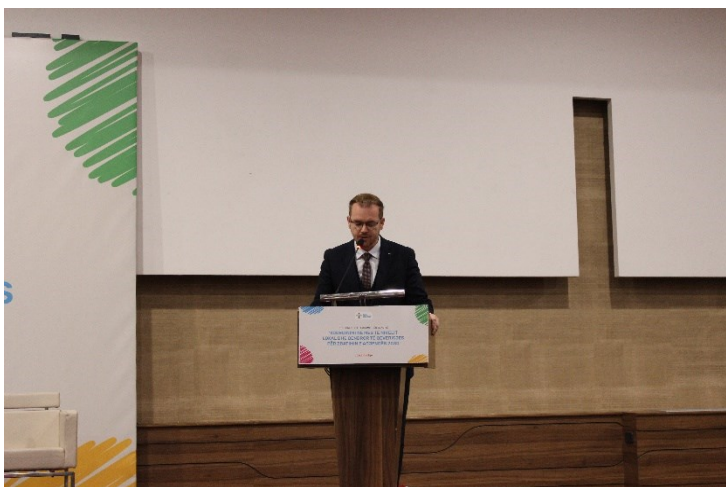
Kao deo projekta, važno je i podizanje kapaciteta opštinskih službenika o COR-ima. Na osnovu prethodnih istraživanja i kontakata sa opštinskim službenicima širom Kosova, INDEP je identifikovao da postoji mali broj obuka koje se nude u vezi sa Agendom 2030. Stoga, pozivajući se na nekoliko faktora, INDEP je identifikovao 4 opštine koje će biti uključene u ovu aktivnost, a to su: Glogovac, Kosovo Polje, Vučitrn i Obilić.

Organizovanjem okruglih stolova, identifikovana su najprioritetnija pitanja održivog razvoja sa kojima se opštine suočavaju, na kojima su identifikovani prioriteti vezani za COR-e. U cilju uspostavljanja i jačanja saradnje između institucija na centralnom i lokalnom nivou u vezi sa COR-om, INDEP je takođe organizovao zajedničku radionicu Nacionalnog saveta COR-a i Asocijacije kosovskih opština.

Uzimajući u obzir uticaj društvenih mreža na širenje informacija široj javnosti, projekat je predvideo kampanju podizanja svesti prilagođenu građanima, u cilju informisanja građana različitih opština o značaju Agende 2030. i COR-a. INDEP je objavio video materijale koji su podeljeni na kanalima društvenih medija i zvaničnoj internet prezentaciji organizacije, a takođe je emitovao podkast na nekoliko radio stanica.

Otvaranje i uvodne reči visokih političkih predstavnika

Politički forum je počeo svečanim otvaranjem, koje je održano 30. novembra, na kojem su učestvovali zvanični predstavnici međunarodnih i domaćih institucija i organizacija. Sledeće zvanice su pozvane na otvaranje ovog skupa: g. Arbër Vokrri, zamenik ministra Ministarstva administracije lokalne uprave, gđa Fatmire Mulhaxha Kollçaku, predsedavajuća Nacionalnog saveta za održiv razvoj, g. Margus Sarapuu, vođa tima u Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit, GIZ Kosova kao i g. Burim Ejupi,

Slika 1. Uvodna reč zamenika ministra Ministarstva administracije i lokalne uprave, Arbër Vokrri

izvršni direktor Instituta za razvojnu politiku – INDEP, koji je pozdravio inicijativu i izrazio spremnost da podrži njihove institucije za unapređenje Agende 2030. i COR-a u zemlji. Ovi govornici na visokom nivou koji predstavljaju različite institucije i organizacije pokazali su svoju spremnost i želju da saraduju na sprovođenju Agende 2030.

Prvi govor na otvaranju ovog skupa održao je g. Arbër Vokrri, zamenik ministra Ministarstva administracije lokalne uprave. G. Vokrri, je pokazao posvećenost i volju Ministarstva administracije lokalne uprave, posebno poslednjih godina, da unapredi sprovođenje Agende 2030 i COR-a, na lokalnom nivou. G. Vokrri je naglasio da će MALU usredsrediti sve svoje napore da se još više angažuje na poboljšanju uslova za sprovođenje Agende 2030 i COR-a, posebno na podizanju kapaciteta opštinskih

službenika, kao i na pružanju neophodne obuke kako bi opštinski službenici integrisali COR-e u svoj svakodnevni rad.

Druga govornica na ovom svečanom otvaranju bila je gđa Fatmire Mulhaxha Kollçaku, predsedavajuća Nacionalnog saveta za održiv razvoj, koja je u svom obraćanju ukazala na istoriju formiranja i konsolidovanja NSOR kao i na izazove koje NSOR ima kao koordinaciono telo za sprovođenje Agende 2030. od vremena njegovog osnivanja do 2018. godine. Nakon toga je gđa Mulhaxha - Kollçaku, u

Slika 2. Uvodno obraćanje gđe Fatmire Mulhaxha - Kollçaku

svom obraćanju istakla plan rada i primene ovog Saveta, kao i njegov fokus, koji počiva na nekoliko glavnih stubova, kao što su izrada zakona, budžetiranje, zatim nadzor i zastupanje, kao i odnosi saradnje sa drugim međunarodnim i lokalnim institucijama i organizacijama. Gđa Mulhaxha - Kollçaku je dalje dodala da Nacionalni savet za održiv razvoj sada saraduje sa Agencijom za statistiku Kosova u cilju formiranja statističkog centra u okviru Saveta, koji bi omogućio lakši pristup poslanika ovim statističkim podacima, a pored opšte primene, gđa Mulhaxha - Kollçaku, je takođe istakla da će ovaj Savet raditi sa određenim stručnjacima na posebnim pokazateljima, kako bi se postigla istinska primena i unapređenje Agende 2030.

Predstavnik GIZ-a, g. Margus Sarapuu, vođa tima u Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit, GIZ Kosovo je u svom uvodnom izlaganju takođe pomenuo značaj sprovođenja Agende 2030. na Kosovu i govorio je o podršci koju GIZ nudi u ovom globalnom procesu, u nameri da potpomogne njenu primenu. G. Sarapuu je takođe napomenuo da je rad sa Institutom INDEP na primeni ove agende poslednjih godina počeo upravo na lokalnom nivou i da su u tom pravcu učinjeni prilično značajni koraci uprkos činjenici da Kosovo nije u obavezi da sprovodi ovaj proces. Između ostalog, g. Sarapuu je naglasio da su Agenda 2030. i COR-i, okvir koji se mora integrisati u strateške planove i da Kosovo mora dati prioritet specifičnim nacionalnim zadacima na koje mora usredsrediti svoj rad.

Grafikon 3. Uvodno izlaganje izvršnog direktora Instituta INDEP

Izvršni direktor Instituta za razvojnu politiku – INDEP g. Burim Ejupi je bio poslednji govornik i takođe jedan od saradnika u organizaciji Političkog foruma Agende 2030. G. Ejupi je naglasio da u saradnji sa Asocijacionom kosovskih opština i Nacionalnim savetom za održiv razvoj rade na podizanju svesti i ljudskih kapaciteta na lokalnom nivou za istinsku lokalizaciju COR-a. Na samom kraju svog obraćanja, g. Ejupi je istakao da Institut INDEP od

2018. godine radi u kontinuitetu na primeni ove Agende, i da će nastaviti svoj rad, pružanjem doprinosa i pomoći institucijama na lokalnom i centralnom nivou, sve do postizanja konkretnog napretka u unapređenju ove Agende.

Okrugli sto „Tehnička podrška, praćenje i izveštavanje o sprovođenju ciljeva održivog razvoja na nacionalnom nivou“

Predstavници centralnog nivoa, stranih međunarodnih organizacija i predstavnici privatnog sektora pozvani su na okrugli sto pod nazivom „Tehnička podrška, praćenje i izveštavanje o sprovođenju ciljeva održivog razvoja na nacionalnom nivou“, u nameri da uključi sve relevantne aktere u istinsku primenu COR-a i Agende 2030. u zemlji. Pošto Kosovo još uvek zaostaje u pogledu sprovođenja ciljeva održivog razvoja generalno, učesnici u diskusiji su predstavljali različite sektore. Razlog tome bila je uključenost i mogućnost da se zabeleže izazovi sa kojima se susreću svi sektori kada je reč o primeni Agende 2030.

Slika 4. Panel „Tehnička podrška, praćenje i izveštavanje o sprovođenju COR-a na nacionalnom nivou“

Vedat Sogojeva iz Kancelarije za strateško planiranje, osvrnuo se na značaj jasnog i sveobuhvatnog plana za sprovođenje ciljeva održivog razvoja (COR) na nacionalnom nivou. Učesnici su naglasili potrebu za tehničkom podrškom za delotvorno postizanje i ispunjavanje COR-a. Ilir Berisha iz Agencije za statistiku, govorio je o značaju praćenja i izveštavanja o napretku ostvarenom u postizanju COR-a. On je ukazao na potrebu za prikupljanjem i analizom pouzdanih podataka, kako bi se propratio napredak u postizanju ciljeva održivog razvoja i za delotvorno saopštavanje ovih informacija zainteresovanim stranama. Treći učesnik bio je iz privatnog proizvodnog sektora, g. Adnan Vila, koji je govorio o ulozi privatnog sektora kada je reč o pružanju doprinosa u postizanju COR-a. On je naglasio potrebu za saradnjom između privatnog sektora i drugih zainteresovanih strana kako bi se odgovorilo na izazove održivosti i društvene odgovornosti. Gđa Cornelia Schneider, iz UN-a, govorila je o globalnom kontekstu COR-a i važnosti primene na nacionalnom nivou, za postizanje globalnih ciljeva. Ona je istakla potrebu za međunarodnom saradnjom i podrškom naporima na nacionalnom nivou ka postizanju COR-a. Generalno gledajući, diskusija je pružila vredne perspektive o izazovima i mogućnostima za sprovođenje COR-a na nacionalnom nivou.

Učesnici su istakli potrebu za tehničkom podrškom, praćenjem i izveštavanjem, kao i za saradnjom između zainteresovanih strana iz različitih sektora.

Okrugli sto „Značaj i angažovanje lokalne samouprave na sprovođenju i praćenju Agende 2030. i COR-a“

Okrugli sto „Značaj i angažovanje lokalne samouprave na sprovođenju i praćenju Agende 2030. i COR-a“ pozabavio se izazovima oko posvećenosti lokalne samouprave u vezi sa Agendom 2030 i COR-ima. Tokom diskusije, su otkrivena iskustva nekolicine opština i mogućnosti za unapređenje njihove primene i podizanje kapaciteta, kroz saradnju sa centralnim nivoom.

Okrugli sto je vodila gđa Donikë Beqiri, mlada istraživačica u Institutu INDEP i koordinator projekta, a na okrugli sto su pozvani: gđa Voltana Ademi, nekadašnja predsednica Opštine Skadar, g. Sokol Haliti, predsednik opštine Vitina, g. Ferit Idrizi, predsednik opštine Vuçitër kao i g. Fitim Mulolli, nezavisni stručnjak. Tokom ove diskusije su naglašene potrebe i prakse koje se primenjuju u lokalnoj samoupravi, kako u našoj zemlji tako i u zemljama u okruženju, za postizanje što više zadovoljavajućih rezultata u ispunjavanju i sprovođenju COR-a na ovom nivou.

Slika 5. Fotografija sa okruglog stola „Značaj i angažovanje lokalne samouprave na sprovođenju i praćenju Agende 2030. i COR-a“

Ovakvo iskustvo kada je reč o inicijativi za sprovođenje COR-a na lokalnom nivou u susednim zemljama, istakla je gđa Ademi, bivša predsednica opštine Skadar, koja se osvrnula na izazove i sadejstvo koje postoji između centralnog i lokalnog nivoa, gde je zbog učestalih reformi, često ovaj izveštaj praćen nedostatkom podataka imajući u vidu da postojeći podaci nisu pouzdani i naravno ih je teško izmeriti. Svi ovi izazovi povećavaju poteškoće u lokalizaciji COR-a na lokalnom nivou i uvek se uočava potreba za sveobuhvatnim sistemom, koji će raditi na što tačnijem praćenju svih podataka u realnom vremenu. To nesumnjivo promoviše i povećava kredibilitet kod građana, a

poboljšanja će biti evidentna iz godine u godinu. Uzimajući u obzir da se u Albaniji izveštaj o sprovođenju COR-a radi samo na nacionalnom nivou, potrebna je posvećenost i uključivanje svih opština, da bi se postiglo poboljšanje, pojačanje na profesionalnoj strani i povećanje kapaciteta za izveštavanje, kako bi se obeležio napredak na lokalnom nivou i postigla delotvornija saradnja u izradi izveštaja na centralnom nivou.

Opština Vitina je jedna od opština koja je realizovala projekte u skladu sa Agendom 2030, a u poslednjih godinu dana je posebno zabeležena veća podrška socijalnom aspektu, posebno osobama sa invaliditetom, poštovanjem principa „Ne ostavljaj nikoga po strani“. S tim u vezi, g. Haliti, predsednik opštine Vitina, je sagledavši značaj i izazove u realizaciji projekata u pravcu ispunjavanja COR-a, istakao i predložio da pre rada na centralnom nivou, treba povećati zalaganja i rad na lokalnom nivou i unaprediti ih u cilju ostvarivanja što boljih rezultata.

Sem toga, g. Mulolli je, u svojstvu nezavisnog stručnjaka, naglasio da COR-i i Agenda 2030. služe svrsi evropskih integracija, a pokazalo se da je izveštaj koji je sastavio g. Mulolli u skladu sa Evropskom zelenom agendom i COR-i su u potpunosti u skladu sa opštinskim nadležnostima koje proizilaze iz Zakona o lokalnoj samoupravi što će naravno sve moći da posluži kao dobar putokaz za budućnost. U nastavku je istaknuto da postoji mnogo izazova u izveštavanju i da bi ovo izveštavanje moralo biti uređeno tako da se poveća posvećenost i angažman u onim opštinama koje imaju veći obim posla u odnosu na opštine sa manje posla a kojima je i izrada izveštaja lakša. Da bi se ciljevi Agende 2030. što bolje integrisali u društvo i zajednicu, institucije i opštine moraju biti inicijatori i poslužiti kao primer uspeha kada je reč o njihovom sprovođenju.

Na ovom okruglom stolu takođe je diskutovano i o važnosti podataka prikupljenih na lokalnom nivou. Agenda 2030. sadrži puno zadataka i za njihovo ispunjavanje je potreban veliki broj ljudi koji će doprineti poboljšanju situacije u zajednici, radeći sa konkretnim planovima za sveobuhvatnu realizaciju ovih ciljeva. Dakle, potrebna je volja i rad za primenu čak i onih COR-a čije ispunjavanje iziskuju mnogo više vremena, usled njihove specifičnosti. Većina ciljeva zahteva veće inicijative i podršku da bi se uključili u procese primene na nivou opština, posebno ciljevi koji se odnose na osobe sa invaliditetom, a koji zapravo predstavljaju najosetljivije ciljeve. Da bi se ispunili ovi kriterijumi, potrebna je veća uključenost i podrška u svim institucijama i podrška njihovoj jednakoj integraciji u sve oblasti, kao i svim ostalim građanima. Predstavnici opština Vitina i Vučitrn, koji su bili prisutni za ovim okruglim stolom, a koji su izneli svoju spremnost da se uključe i da na dostojanstven način podrže ove osobe, su izneli da će preduzeti konkretne radnje i da će pružiti mogućnosti podrške, kako bi se omogućio što

lakši pristup u svim institucijama, kao i njihovo uključivanje na radna mesta, u cilju povećanja kapaciteta u njihovim opštinama.

Tokom ove diskusije, pomenuti su i izazovi u vezi sa promenama na lokalnom ili centralnom nivou čiji je cilj da smanje uticaj prirodnih katastrofa, akcioni planovi i strategije u slučaju prirodnih katastrofa i posledica izazvanim poplavama. Takođe, povlačenje neiskorišćenih budžetskih sredstava na lokalnom nivou od strane centralnog budžeta, shodno poslednjim administrativnim uputstvima je sagledano kao pitanje od posebnog interesa, koje istovremeno zabrinjava. U ovoj diskusiji je ukazano da već postoje strategije i akcioni planovi za područja koja su u opasnosti od poplava i za poboljšanje stanja nakon poplava, međutim glavni problem ne leži u potpunom otklanjanju ove pojave imajući u vidu da je to nemoguće, već u smanjenju posledica izazvanih poplavama na lokalnom nivou. Shodno tome, predstavnici lokalnog nivoa su istakli koliko su planiranje i primena važni, bez obzira što isto iziskuje finansiranje strateških ciljeva. Od centralnog nivoa je takođe zatraženo da se više angažuje i usredsredi na razvoj kapaciteta, i da se shodno tome opštinski budžet mora nužno prenositi iz godine u godinu, izradom uputstava koja ne dozvoljavaju povlačenje neiskorišćenog budžeta od strane centralnog nivoa, kako bi se koristio za ispunjavanje COR-a, a ne da se onemogućava korišćenje budžeta birokratskim postupcima koji u ovom slučaju takođe ometaju realizaciju projekata. Na ovom nivou je ocenjeno da bi bilo dobro podržati opštine i da budžet planiran za opštine ostane opštinama s obzirom da se projekti realizuju na teritoriji opština, ali i deficit pokriva opština.

Na samom kraju ovog okruglog stola, istaknuto je da je podrška Vlade više nego neophodna za lokalizaciju ciljeva, u cilju ispunjavanja Agende 2030, gde je doprinos građanskog društva više nego dobrodošao. Takođe, treba intervenisati u zakonodavstvu da se izveštaji ne sastavljaju samo dobrovoljno, već kako bi same institucije bile dužne da sastave izveštaj. S druge strane g. Mulolli je pozvao opštine da slede primer opština Vitina, Glogovac, Vučitrn, koje su sprovele lokalizaciju COR-a i da naprave izveštaj, ažuriraju sistem na lokalnom nivou preko lokalnog učinka, uključujući pokazatelje COR-a.

Glavne preporuke

Na okruglim stolovima je preporučeno povećanje podrške institucija na centralnom nivou i zatraženo je da se ta podrška pruža u kontinuitetu, ne samo u finansijskom smislu već i izradom zakonskih okvira neophodnih za operacionalizaciju konkretne primene Agende 2030. Sagledavši značaj i izazove u realizaciji projekata u pravcu ispunjavanja COR-a, data je preporuka da se pre rada na centralnom nivou, povećaju zalaganja i poboljša angažovanje i rad na lokalnom nivou u cilju ostvarivanja što boljih rezultata. Budući da ima mnogo zadataka i da se za poboljšanje stanja u zajednici mora raditi na konkretnim planovima za sveobuhvatnu realizaciju istih, nužno je potreban veći broj ljudi na lokalnom nivou koji doprinose njihovom ispunjenju. Dakle, potrebna je volja i rad za primenu čak i onih COR-a čije ispunjavanje iziskuje mnogo više vremena, usled njihove specifičnosti.

Od centralnog nivoa je takođe preporučeno da se više angažuje i usredsredi na razvoj kapaciteta opštinskih službenika, i da se shodno tome opštinski budžet mora nužno prenositi iz godine u godinu, izradom uputstava koja ne dozvoljavaju povlačenje neiskorišćenog budžeta od strane centralnog nivoa, kako bi se koristio za ispunjavanje COR-a. Na ovom nivou je ocenjeno da bi bilo dobro podržati opštine i da budžet planiran za opštine ostane opštinama, s obzirom da se projekti realizuju na teritoriji opština.

Istaknuta je ključna potreba za tehničkom podrškom, praćenjem i izveštavanjem, kao i za saradnjom između relevantnih aktera iz javnog sektora, privatnog sektora, nezavisnih agencija i organizacija građanskog društva kako bi se postigla istinska i dosledna primena COR-a i Agende 2030. Sve preporuke date na ovim okruglim stolovima biće dostavljene relevantnim akterima, i poslužiće kao smernice za razvoj i sprovođenje relevantnih koordinacionih aktivnosti, kako na centralnom tako i na lokalnom nivou, u cilju preduzimanja konkretnih radnji primene.

Prilog

Drugi forum za COR

Dnevni red (nacrt)

30 novembar, Hotel Emerald, Priština

09:45-10:00	Registracija učesnika
10:00-10:35	<p>Uvodne reči</p> <ul style="list-style-type: none"> • Arber Vokri, Zamenik Ministra Ministarstva Administracije Lokalne Samouprave • Fatmire Kollçaku, Predsednik Saveta za Održivi Razvoj • Margus Sarapuu, Vođa tima u Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH • Burim Ejupi, Izvršni direktor, Institut za Razvojnu Politiku – INDEP
10:35-11:40	<p>Panel diskusija: 'Tehnička podrška, praćenje i izveštavanje za sprovođenje Ciljeva održivog razvoja na nacionalnom nivou'</p> <p>Moderator: Dardan Abazi, INDEP</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Vedat Sagonjeva, Direktora Kancelarije za strateško planiranje ○ Ilir Berisha, Direktora Agencije za Statistiku Kosova ○ Cornelia Schneider, Vršilac dužnosti, šefa UN-ove kancelarije za razvoj ○ Adnan Vila, CSR službenik, Sharrcem
11:40-11:50	Pauza za kafu
11:50-12:40	<p>Panel diskusija: 'Značaj i posvećenost lokalne samouprave za sprovođenje i praćenje Agende 2030 i COR'</p> <p>Moderator: Donikë Beqiri, INDEP</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Ferit Idrizi, Gradonačelnik Opštine Vučitrn ○ Sokol Haliti, Gradonačelnik Opštine Vitina ○ Voltana Ademi, Bivši Gradonačelnik Opštine Skadar ○ Fitim Mulolli, Nezavisni ekspert
12:40-13:30	Zatvaranje Foruma i ručak

Ovaj projekat je finansiran od strane Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ)
GmbH u ime nemačkog saveznog ministarstva za ekonomsku saradnju i razvoj (BMZ).

